

РЕШЕНИЕ

№ 1554

гр. София, 29.01.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 26 СЪСТАВ, в публично заседание на шестнадесети януари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: РАДОСЛАВ Р. АНГЕЛОВ

при участието на секретаря КРИСТИН ЮЛ. И.НОВА
в присъствието на прокурора И. Ц.
като разглежда докладваното от РАДОСЛАВ Р. АНГЕЛОВ Гражданско дело
№ 20221110143015 по описа за 2022 година

и за да се произнесе взе предвид следното

Производството е по реда на Глава XIII ГПК

З. К. С. е предявил против ***** осъдителен иск с правно основание чл. 2б, ал. 1 ЗОДОВ за заплащане на сумата от 5010 лв., обезщетение за претърпени неимуществени вреди от нарушение на правото на разглеждане и решаване на адм. д. № 4809/2020 г. по описа на ВАС в разумен срок, ведно със законната лихва върху сумата от 01.06.2020 г. до окончателното ѝ изплащане.

Ищецът твърди, че е инициирал пред ВАС адм. д. № 4809/2020 г. на 01.06.2020 г., което е било прекратено и присъединено към друго дело, а впоследствие изпратено по подсъдност на АССГ, където било висящо към настоящия момент. Счита, че делото не се характеризира с особена сложност и не е налице обективна причина за необоснованото му забавяне, от което той търпи неимуществени вреди. Ето защо претендира обезщетяването им с посочената сума от 5010 лв.

Ответникът оспорва иска при твърдения, че исковата молба е нередовна.

По същество счита, че претенцията е неоснователна, тъй като общата продължителност на производството не надхвърля обичайната, като се съобрази обстоятелството, че през определен период от време делото е било спряно поради наличие на преюдициален спор, а и предвид обстоятелството, че същото не представлява особен, изключителен залог за страната и обществото. Оспорва твърденията на ищеца за претърпени неимуществени вреди, за които не са изложени конкретни твърдения или представени доказателства, както и за наличието на причинно[1]следствена връзка между тях и твърдяното от ищеца нарушение. Намира заявения размер на претендираното обезщетение за прекомерен.

В открито съдебно заседание (о. с. з.), ищецът не се явява поддържа иска. Представя писмени бележки.

Ответникът редовно, призован не се явява и не изпраща представител.

Контролиращата страна СРП, редовно уведомена се явява прокурор Ц..

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, като прецени доводите на страните и извърши самостоятелна преценка на събраните по делото доказателства, поотделно и в тяхната съвкупност, съгласно правилата на чл.235, ал.2 ГПК приема за установено следното от фактическа и правна страна:

По валидността на производството

Съдът приема, че е компетентен да се произнесе, налице е законен състав, поради което производството е валидно. Следва да се пристъпи към изследване на допустимостта на производство.

По допустимостта на производството

Настоящото производство е образувано по исковата молба за вреди от бавно правосъдие по адм. 4809/2020 г. и 4050/2020 г. по описа на ВАС.

Административните дела са били образувани по повод жалба на граждани против Заповедите на Министъра на здравеопазването по време на COVID-19 през 2020 година, когато се въведе извънредно положение и се ограничаваха свободното движение на граждани и се въведе задължителното носене на маски. Делата са образувани от *****, З. С., И.йло ***** и много други. По повод многото образувани дела, ВАС е съединил всички дела в едно производство, с оглед сходния предмет, тежест на доказване и ответник. Крайният съдебен акт по съединените дела е

Решение № 9730/16.10.2023 г., което е влязло в сила.

От друга страна исковата молба по делото, което се твърди, че е забавено е подадена в СРС през 2022 година, когато все още твърдяното дело е все още висящо. Делото, за което се твърди, че е забавено, е с решение с акт по същество на 16.10.2023 г., преди произнасяне на съда по иска по ЗОДОВ. По делото не се установиха доказателства за проведена процедура по Глава IIIa ЗСВ.

Следователно **процесуално - правният въпрос** по който съдът следва да се произнесе е *дали производство по иска с правна квалификация чл.2б ЗОДОВ (за забавено правосъдие) е допустимо в хипотезата, когато вредите се претендират от забавено дело, което към момента на предявяване на иска е висящо, а към момента на приключване на съдебното дирене е с обявен краен акт по същество, който е влязъл в сила.*

Настоящият съдебен състав установи **противоречИ. съдебна практиката** по зададения въпрос.

В **Определение № 494 от 3.05.2017 г. на ВКС по гр. д. № 5234/2016 г., IV г. о., ГК** е възприета тезата, че липсата на административна процедура по глава IIIa ЗСВ към момента на предявяване на иска не е положителна абсолютна процесуална предпоставка за надлежното упражняване правото на иск. Касационният състав се позовава на чл.8, ал.2 ЗОДОВ, който въвежда термина приключени дела. В определението е прието, че ако към момента на приключване на съдебното дирене в исковото производство по чл.2б ЗОДОВ, производството, за което се претендира, че е забавено, е приключило с краен съдебен акт, то искът е **недопустим**. Както ВКС, така и САС са възприели тезата, че чл.8, ал.2 ЗОДОВ се отнася само за висящи производства. Двата съдебни състава се позовават на разпоредбата на чл. 235, ал. 3 ГПК, според която при разглеждането и решаването на делата трябва да се взимат предвид и фактите, които са настъпили след предявяване на иска и които са от значение за спорното право. Двата състава са се съобразили с обстоятелството, че съдебният процес, за който са релевирани оплаквания от ищеца, че е продължил неразумно дълго, от което е претърпял неимуществени вреди, е приключил с влязъл в сила съдебен акт, по време на висиящността на исковото дело по ЗОДОВ. Това обстоятелство е взето в предвид и съдът е приел, че не съществува абсолютната положителна

процесуална предпоставка за надлежното упражняване правото на иска, а именно извършена процедура по гл. IIIa ЗСВ. Затова производството е прекратено, независимо, че към момента на предявяване на иска процедурата по глава IIIa ЗСВ не е било изискване за допустимостта на иска.

В Решение № 153 от 13.06.2018 г. на ВКС по гр. д. № 4658/2017 г. и Определение № 287 от 27.03.2018 г. на ВКС по гр. д. № 4658/2017 г., е възприета обратната теза. Приключването на производството, по което се твърди че е допуснато нарушение на чл. 6, § 1 от Конвенцията, след като е предявен иск за обезщетение по чл. 2б, ал. 1 ЗОДОВ, не е процесуална пречка за упражняване правото на иск и основание за прекратяване на гражданското дело, тъй като тълкуването в обратния смисъл ще противоречи на установеното в закона правило, че никое друго учреждение няма право да приеме за разглеждане дело, което вече се разглежда от съда.

Настоящият съдебен състав приема следното:

Съгласно чл.8, ал.2 ЗОДОВ допустимостта на иска по чл.2б ЗОДОВ спрямо **приключено дело** се определя от изчерпана административната процедура за обезщетение за вреди по реда на глава трета "а" от ЗСВ и да няма постигнато споразумение. Същото представлява абсолютна положителна процесуална предпоставка за надлежното упражняване правото на иск.

Ако делото, за което се твърди, че е в нарушение на чл.6, §1 от Конвенцията, е висящо, то допустимостта на производството не се определя от приключилата административна процедура на Глава IIIa ЗСВ. В този смисъл **Решение № 210 от 15.06.2015 г. по гр. д. № 3053/2014 г. на ВКС.**

Въпросът е ако в хода на исковото дело по ЗОДОВ, делото, за което се твърди, че е забавено, приключи с влязъл в сила акт, то как следва да се отрази това обстоятелство от сезирания съд по ЗОДОВ.

Съгласно чл.2а, ал.3 ЗОДОВ предявяването на иск за обезщетение за вреди по висящо производство не е пречка за предявяване на иск и след приключване на производството. Следователно разпоредбата разграничава вредите, които страната е изпитала от забавено производство: до момента на краен съдебен акт по забавеното производство и след като забавеното производство е приключило.

По аргумент от противното, когато в хода на иска по чл.26 ЗОДОВ забавеното производство бъде решено, то искът е допустим, дори и при липса на процедура по глава IIIa ЗСВ, но само за вредите, които се претендират до приключване на забавеното производство.

За вреди, които са настъпили, след приключване на забавеното производство, иск по чл.26 ЗОДОВ е допустим само след приключена процедура по глава IIIa ЗСВ.

В обобщение, иск за вреди от забавено висящо производство е допустимо при липса на процедура по глава IIIa ЗСВ, само за вреди, възникнали през периода на забавеното производство. Обезщетението за вреди възникнали след това е предмет на отделен иск, по арг. от чл.2, ал.3 ЗОДОВ и за допустимостта му е необходимо провеждане на процедура по глава IIIa ЗСВ.

С оглед приетото по-горе, както и исковата молба и уточнението ѝ, настоящият съдебен състав приема, че е сезиран с иска по чл.26 ЗОДОВ само за вреди, което са настъпили по време на забавеното производство. Съдът не е сезиран с вреди, настъпили след приключване на делото, за което се твърди, че е забавена. Ако такъв иска беше предявен, то производството щеше да бъде недопустимо, с оглед липсата на процедура по глава IIIa ЗСВ.

По основателността на иска

На основание чл. 154, ал. 1 ГПК в тежест на ищеца по иска с правно основание чл. 26, ал. 1 ЗОДОВ е да докаже, че е налице необосновано забавяне в разглеждането и решаването на адм. д. № 4809/2020 г. по описа на ВАС извън разумния срок, че е претърпял неимуществени вреди, както и че тези вреди са в причинна връзка с неоправдано забавяне на производството по адм. д. № 4809/2020 г. по описа на ВАС.

На основание чл. 146, ал. 2 ГПК съдът е указвал на ищеца, че не сочи доказателства за факти, от които да се направи извод, че е претърпял неимуществени вреди, както и че тези вреди са в причинна връзка с неоправдано забавяне на производството по адм. д. № 4809/2020 г. по описа на ВАС.

Съгласно чл.26, ал.2 ЗОДОВ съдът взема предвид общата продължителност и предмета на производството, неговата фактическа и

правна сложност, поведението на страните и на техните процесуални или законни представители, поведението на останалите участници в процеса и на компетентните органи, както и други факти, които имат значение за правилното решаване на спора.

Многото съдебна практиката на СЕС и ЕСПЧ твърдят, че преценката дали делото е забавено или не, не е определено само от продължителността му, но и от неговата правна и фактическа сложност, действията на страните и съда, както и наличието на извънредни непреодолими препятствия.

От представените материали, а именно заверени преписи от дел по описа на АССГ и ВАС се установи, че продължителността на делото е 3 години и 4 месеца. Установи се, делата били образувани по жалби на будни граждани срещу Заповедите на министъра на здравеопазването против носенето на маски и ограничаване в движението по време на COVID мерките през 2020 Година. Установи се, че тези заповеди са обжалвани от *****, З. С., И.Йло ***** и много други, чиито брой е 18. По своя инициатива ВАС е съединил делата, с оглед идентичния предмет и ответник. Установи се, че жалбите били приети като недопустими.

От представените преписи по дела, съдът установи, че са своевременно докладвани на съдията и всяка седмица по тях има произнасяне и движение. Не се доказано да има необоснован забавен период, в който съдът не е положил дължимата грижа за своевременното администриране и произнасяне. Напротив, дори в обстановката на COVID-19 през 2020 и 2021 година, съдебните състави са се произнасяли ежеседмично, имала е нужната организация в съда за обезпечаване на гледане на делото в разум срок. Освен това през периода от 2020 до 2021 година, когато са били основните процесуални действия на съда, светът и страната ни се е намирала в извънредна обстановка, но това не е попречило на съдията – докладчик да събира състава и да се произнасят колективно или еднолично с разпореждане. Следователно липсва първият елемент за уважаване на иска – необосновано забавено дело.

Не е доказано, че има необосновано забавяне. Напротив ежеседмично делото е докладвано на състава, и в същия срок е имало произнасяне. Освен това дори и да са налице малки отклонения в рамките на едномесечния срок, то е била налице обективна причина, а именно – COVID обстановка. Ноторен

факт е, че по COVID-19 беше в периода от 13.03.2020 до юли 2021 г., за който период и давностните срокове спряха да текат, а ограничението в работните помещения беше до март 2022 г. Следователно напълно обективно обосновано е, в този период процесите да се случват по-бавно, но процесното дело не е изцяло забавено, както твърди ищецът.

Освен това, една от причината да има забавяне, което е в рамките на законовите инструктивни срокове, са действията по връчване на съобщения и книжа. Това се дължи на причина, че страните по административните дела, включително и ищецът, не са били намирани на посочените от тях адреси. Адресът на ищецът, даден по настоящото дело, напълно съвпада с адреса му по административната дело. Но по административното дело съобщенията са се връщали в цялост. Налице е извод, че има неоснователно забавяне от страна на ищеца в процедурата по получаване на съобщения и призовки. Това обстоятелство не може да бъде вменено във вина на ответника. Това забавяне е с около от 1 до 2 месеца, тъй като в продължение на един месец, ищецът не е бил открит на посочения от него адрес. Това наложила изпращане на втора призовка и съобщение, които били редовно връчени. Налице е недобросъвестно поведение от страна на ответника по административното дело.

По делото не се не се доказва, че забавянето е извън разумният срок – с оглед 8 броя жалбоподатели. Не се доказаха и наличие на вреди. Ако беше решено, по-бързо, какви субективни права щяха да бъдат защитени и как същите щяха да бъдат упражнени от страна на ищеца. Следва да се отбележи, че жалбата му е била оставена без разглеждане, тъй като актът, който се обжалва не подлежи на обжалване. Следователно не са засегнати субективни права и тяхното упражняване, в хипотезата на забавено дело по право, което не е признато у ищеца. Доколкото няма вреди и забавяне, то липсва и причинно-следствена връзка.

Напротив доказва се, че поведението на ищеца е станало причина само за продължаване на процеса от 1 до 2 месеца. Делото е могло да приключи и по-рано, ако същият е бил намерен на адреса, който е посочил по делото. Адресът напълно съвпада и с настоящия адрес, но ищецът не е бил намерен в продължение повече от един месец.

С оглед изложеното, съдът приема, че искът е неоснователен. Ето защо

следва да се отхвърли изцяло предявеният от З. К. С., ЕГН *****,
***** срещу *****, *****, иск с правна квалификация
чл.26 ЗОДОВ за заплащане на сумата от 5010 лв., обезщетение за претърпени
неимуществени вреди от нарушение на правото на разглеждане и решаване на
адм. д. № 4809/2020 г. по описа на ВАС в разумен срок, ведно със законната
лихва върху сумата от 01.06.2020 г. до окончателното ѝ изплащане, за вреди
настъпили по време на висияния административен процес, като неоснователен
и недоказан.

По разноските

С оглед изхода на делото ответникът има право на разноски, на
основание чл.78, ал.3 ГПК. Ответникът представя списък с разноски (л.19 от
делото), които възлизат на 350.00 лева, на основание чл.78, ал.8 ГПК.

Ето защо З. К. С., ЕГН *****, *****, следва да бъде осъден
да заплати на *****, *****, сумата от 350.00 лева,
представляващи разноски в настоящото производство, на основание чл.78,
ал.3 вр. ал.8 ГПК.

Воден от горното, СЪДЪТ

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ изцяло предявения от З. К. С., ЕГН *****,
***** с р е щ у *****, *****, **иск с правна**
квалификация чл.26 ЗОДОВ за заплащане на сумата от 5010 лв.,
обезщетение за претърпени неимуществени вреди от нарушение на правото
на разглеждане и решаване на адм. д. № 4809/2020 г. по описа на ВАС в
разумен срок, ведно със законната лихва върху сумата от 01.06.2020 г. до
окончателното ѝ изплащане, за вреди настъпили по време на висияния
административен процес, **като неоснователен и недоказан.**

ОСЪЖДА З. К. С., ЕГН *****, *****, **да заплати на**
*****, *****, сумата от 350.00 лева (триста и петдесет лева),
представляващи разноски в настоящото производство, **на основание чл.78,**
ал.3 вр. ал.8 ГПК.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване в двуседмичен срок, считано от
получаването му, по реда на ГЛАВА XX ГПК пред СОФИЙСКИ ГРАДСКИ

СЪД чрез СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, на основание чл.258 ГПК.

ПРЕПИС от решението да се връчи на страните по делото, СРП и ВП.

ДЕЛОТО да се докладва при постъпване на книжа и след изтичане на срок.

Съдия при Софийски районен съд: _____